

Föreskrifter om ändring i föreskrifter och allmänna råd (TFS 1999:19) om informationssäkerhet i Tullverket;

TFS 2006:17

Utkom från trycket
den 14 september 2006

beslutade den 6 september 2006.

Med stöd av 18 § verksförordningen (1995:1322) föreskriver¹ Tullverket i fråga om föreskrifter och allmänna råd om informationssäkerhet i Tullverket²

dels att de allmänna råden till 11 kap. 1 § skall upphöra att gälla,

dels att i 1 kap. 2 §, 2 kap. 6–8 §§, 3 kap. 2 och 5 §§, 5 kap. 2, 8 och 13 §§, 6 kap. 5, 6 och 8 §§, 7 kap. 2 §, 8 kap. 1–3 §§, 9 kap. 1 och 2 §§, 11 kap. 2 och 6 §§ samt i rubriken närmast före 2 kap. 5 § uttrycket ”kompetenscenter IT” skall bytas ut mot ”IT-avdelningen”,

dels att i 2 kap. 8 § uttrycket ”kompetenscenter Strategisk utveckling” skall bytas ut mot ”utvecklingsavdelningen”,

dels att 2 kap. 3–5 §§, 3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 4, 6, 7 och 12 §§, 6 kap. 7 §, 7 kap. 4 §, 10 kap. 2 § samt 11 kap. 7 § samt de allmänna råden till 9 kap. 2 § och 10 kap. 1 § skall ha följande lydelse.

2 kap.

3 §³ Chefen för arkitekturenheten vid IT-avdelningen har ansvaret för samordningen av avdelningens IT-säkerhetsfrågor. Denne har ett särskilt

¹ Dnr TV0-2006-462.

² Senaste lydelse av

författningens rubrik TFS 2005:12

1 kap. 2 § TFS 2005:12

2 kap. 6 § TFS 2005:12

2 kap. 7 § TFS 2005:12

2 kap. 8 § TFS 2005:12

3 kap. 2 § TFS 2005:12

3 kap. 5 § TFS 2005:12

5 kap. 2 § TFS 2005:12

5 kap. 8 § TFS 2005:12

5 kap. 13 § TFS 2005:12

6 kap. 5 § TFS 2005:12

6 kap. 6 § TFS 2005:12

³ Senaste lydelse TFS 2005:12.

6 kap. 8 § TFS 2005:12

7 kap. 2 § TFS 2005:12

8 kap. 1 § TFS 2005:12

8 kap. 2 § TFS 2005:12

8 kap. 3 § TFS 2005:12

9 kap. 1 § TFS 2005:12

9 kap. 2 § TFS 2005:12

11 kap. 2 § TFS 2005:12

11 kap. 6 § TFS 2005:12

rubriken närmast före 2 kap. 5 §

TFS 2005:12.

ansvar för att tilldelning av rättigheter och privilegier i systemapplikationer och operativsystem är förenlig med kraven dels på effektivitet och rationalitet i verksamheten, dels på informationssäkerhet.

4 §⁴ Chefen för driftenheten vid IT-avdelningen svarar för samordningen av informationssäkerhetsfrågor vid kompetenscentren. Inom ramen för denna verksamhet skall avdelningen, genom lokala IT-samordnare vid varje kompetenscenter

- genomföra säkerhetsanalyser och upprätta förslag till handlingsplan enligt 7 kap. 5 §,
- följa upp att gällande säkerhetsföreskrifter efterlevs och att beslutade säkerhetsåtgärder genomförs,
- ta emot och förmedla rapporter om säkerhetsincidenter och andra säkerhetsrelaterade händelser i enlighet med föreskrift,
- svara för information och utbildning i informationssäkerhet inom kompetenscentret,
- följa upp att datasystemen används i enlighet med föreskrivna ändamål,
- lämna stöd och hjälp till datoranvändare i samband med inträffade säkerhetsincidenter för förhindrande av upprepning,
- genomföra sådan kontroll av logg som anges i 6 kap. 5 §.

5 §⁵ Säkerhetschefen ansvarar i samråd med chefen för IT-avdelningen för förslag till särskilda skydds- och säkerhetsföreskrifter för verksamheten vid avdelningen samt för uppföljning och aktualisering av dessa föreskrifter, vilka även skall innefatta bestämmelser om säkerhet i driften av datasystem i Tullverkets nät.

3 kap.

1 §⁶ För Tullverkets drift av verksgemensamma datasystem vid IT-avdelningen skall finnas en avbrottsplan. Planen skall täcka olika situationer, från kortare avbrott, med för verksamheten lindriga konsekvenser, till rena katastrofsituationer då avdelningens resurser inte räcker för att återuppta datordriften inom den tidsram som i en särskild sårbarhetsanalys angivits som längst acceptabla avbrottstid.

4 §⁷ För att lindra följderna av längre avbrott i ett lokalt nätverk, skall en aktuell avbrottsplan finnas. Med längre avbrott avses sådana avbrott som chefen för IT-avdelningen beräknar bli så långvariga att ekonomiska och

⁴ Senaste lydelse TFS 2005:12.

⁵ Senaste lydelse TFS 2005:12.

⁶ Senaste lydelse TFS 2005:12.

⁷ Senaste lydelse TFS 2005:12.

andra konsekvenser för Tullverket och andra intressenter bedöms bli oacceptabla.

Planen skall upprättas och underhållas av befattningshavare som sägs i punkt 1 i bilaga 4 till Tullverkets föreskrifter och allmänna råd (TFS 2006:15) om en arbetsordning i samråd med säkerhetschefen.

5 kap.

4 §⁸ Med beslut om behörighet avses såväl beslut att ge behörighet till åtkomst och användning av ett eller flera delsystem inom det verksgemensamma datasystemet, som beslut att återkalla sådan tidigare tilldelad behörighet.

Generaltulldirektören får besluta om behörighet för egen del och för underställd personal inom Tullverket.

Processägare och cheferna för verksledningsstaben, internrevisionen och stödfunktionerna får besluta om behörighet för egen del och för underställd personal.

Inom ett kompetenscenter får kompetenscenterchefen besluta om behörighet för egen del och för annan personal som hör till kompetenscentret.

Rätten att besluta om behörighet kan delegeras till underställd personal i chefsställning.

6 §⁹ Chefen för IT-avdelningen eller den underordnade chef som han utser får temporärt tilldela extern personal, t.ex. en konsult, behörighet till ett produktionsregister, om det är nödvändigt för avhjälpande av fel eller brist i något av Tullverkets datasystem eller i centrala driftsmiljön.

Behörigheten skall så långt möjligt begränsas till viss fil, visst register eller program. Tillgång till funktioner på operativsystemnivå eller tillgång till allmänna funktioner i nätverket skall vara begränsad till nivå som motiveras av aktuellt uppdrag och som rekommenderas av berörd enhetschef vid IT-avdelningen, vilken svarar för att anlitad konsult är insatt i de säkerhetsregler som gäller för aktuellt uppdrag och för att behörigheten omedelbart tas bort efter att konsulten avslutat sitt uppdrag.

7 §¹⁰ Ärenden om användares behörighet till de verksgemensamma informationssystemen skall handläggas av administrationsavdelningen genom en behörighetsadministratör eller ersättare för denne. Som behörighetsadministratör eller ersättare för sådan kan utses även tjänsteman med annan placering än vid administrationsavdelningen. Sådan tjänsteman är i frågor avseende behörighetsadministration underställd administrationsavdelningen.

Behörighetsadministratör skall

⁸ Senaste lydelse TFS 2005:12.

⁹ Senaste lydelse TFS 2005:12.

¹⁰ Senaste lydelse TFS 2005:12.

- vid behov informera användare om gällande regler och rutiner för behörighetsadministration,
 - tillse att ansökan med begäran om behörighet är rätt ifylld och under-tecknad av användaren,
 - ombesörja att begärd behörighet i Tullverkets verksgemensamma datasystem med delsystem förmedlas till IT-avdelningen,
 - ansvara för att begärd behörighet beslutas i vederbörlig ordning och att beslutshandling arkiveras,
 - vara kontaktman mot IT-avdelningen och mot respektive systemför-valtning i frågor om behörighet,
 - såvitt angår eget ansvarsområde regelbundet och minst en gång per år kontrollera att register över användare och behörighet är aktuella.
- Det är ett gemensamt ansvar för processerna andra organisatoriska enheter inom Tullverket att se till att erforderliga resurser avsätts för behörighetsadministrationen.

12 §¹¹ Av 2 § förordningen (1958:272) om tjänstekort framgår att Tullverket har behörighet att utfärda tjänstekort för personal i Tullverkets tjänst. Ärenden om utfärdande av tjänstekort och ID-kort skall handläggas av administrationsavdelningen genom särskilt utsedda kortadministratörer eller ersättare för dessa. Som kortadministratör eller ersättare för sådan kan utses även tjänsteman med annan placering än vid administrationsavdelningen. Sådan tjänsteman är i frågor avseende utfärdande av kort underställd administrationsavdelningen.

Bestämmelser om allterminalkort meddelas i särskild ordning.

Det är ett gemensamt ansvar för processerna och andra organisatoriska enheter inom Tullverket att se till att erforderliga resurser avsätts för kortadministrationen.

6 kap.

7 §¹² De standardinställningar i allterminalens programvaror som gjorts i enlighet med IT-avdelningens anvisningar får inte ändras av tjänsteman annat än efter medgivande från IT-avdelningens driftsenhet.

7 kap.

4 §¹³ Tulltjänsteman som misstänker försök till dataintrång, förekomst av datavirus eller annat hot mot informationssystem eller brist däri, skall omgående rapportera detta tjänstevägen till IT-avdelningens driftsenhet, som skall vidarebefordra rapporten till säkerhetschefen samt till befattningshavare vid IT-avdelningen i enlighet med intern instruktion. Det-

¹¹ Senaste lydelse TFS 2005:12.

¹² Senaste lydelse TFS 2005:12.

¹³ Senaste lydelse TFS 2005:12.

samma gäller rapportering av generella hot mot samhällets informationssystem som kommer till tjänstemans kännedom och som skulle kunna utgöra ett hot även mot Tullverkets informationssystem.

Rapport som meddelats muntligt eller per telefon skall kompletteras med en skriftlig rapport (per post, telefax eller e-post) om detta inte är uppenbart obehövt med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet.

9 kap.

Allmänna råd till 2 §¹⁴

Med dagens omfattande användning av Internet och utväxling av information på disketter och andra datamedia, är risken stor att man förr eller senare drabbas av datavirus. Antalet virus ökar stadigt och man skall vara medveten om att installerad antivirusprogramvara bara skyddar mot kända virus. Effekterna av virusangrepp kan vara allvarliga med i värsta fall förlorad eller förvanskad information, även om farligheten ofta överdrivs.

Det är särskilt viktigt att inte virus sprids av pc-användare i Tullverket till externa mottagare, t.ex. till företag eller enskilda som är föremål för tullrevision eller annan myndighetsutövning.

För att undvika datavirus bör man

- aldrig använda piratkopior av program (vilket dessutom är förbjudet i lag),
- viruskontrollera disketter som kommer utifrån, särskilt sådana med okänt ursprung,
- undvika spelprogram och demonstrationsprogram från okända leverantörer,
- om man använder fristående pc: alltid använda originalprogram och sköta säkerhetskopieringen så att man har en oskadad kopia av informationen, förvarad åtskild från egen miljö,
- regelbundet testa att informationen kan återskapas från säkerhetskopiorna.

Olika tecken på smitta:

- filer blir större,
- olika texter och symboler kommer upp på skärmen,
- texten faller till botten,
- det går långsamt att starta datorn,
- datorn blir ”slö”,
- vissa tecken försvinner eller förändras,
- all information på disken försvinner.

Lämpliga åtgärder vid virussmitta:

- stäng av och isolera utrustning som drabbats,
- underrätta IT-avdelningens driftsenhet,
- underrätta alla som berörs och antas beröras, även externa intressenter,
- underrätta IT-samordnare eller annan som kan hjälpa till med sanering av smittade datorer,
- försök fastställa när och på vilket sätt smittan kan ha skett,
- försök fastställa när senaste programladdning skett,
- sanera alla disketter och hårddiskar som smittats,
- återstarta med garanterat smittfria programdisketter,
- dokumentera hela händelseförloppet och sänd en kopia till säkerhetschefen.

¹⁴ Senaste lydelse TFS 2005:12.

10 kap.

Allmänna råd till 1 §¹⁵

Den som har ansvar för säkerheten vid användning av en pc bör

- fortlöpande tillse att datorn är i driftsdugligt skick,
- förteckna de program och versioner av dessa som installerats i datorn,
- kontrollera att datorn och viktiga komponenter i denna är vederbörligen stödskyddsmärkta,
- tillse att disketter och andra datamedia märks, förtecknas och förvaras stöld- och brandsäkert när de inte används,
- se till att datamedia eller utdata som innehåller eller kan innehålla sekretesskänslig eller av annan anledning skyddsvärd information inte kommer i orätta händer eller förloras i samband med transport eller annan hantering,
- tillse att hårddisk avlägsnas innan dator lämnas till service, säljs eller skrotas,
- förstöra disketter som kan innehålla sekretessbelagd information som inte längre behövs i tjänsten,
- ansvara för att datorn är försedd med programvara för viruskydd i enlighet med IT-avdelningens rekommendation, samt
- rapportera eventuell förekomst av datavirus eller andra säkerhetsincidenter i enlighet med 7 kap. 4 §.

2 §¹⁶ Av tulltjänsteman privat disponerad persondator får inte användas för bearbetning i tjänsten av sekretessbelagd information.

Processägare, chef för verksledningsstaben, internrevisionen och stöd-funktion vid huvudkontoret samt chef för kompetenscenter får i samråd med säkerhetschefen i enskilt fall medge undantag från första stycke i fråga om underställd personal, om det finns särskilda skäl.

11 kap.

7 §¹⁷ Datakommunikation med uppgifter i register som förs med stöd av lagen (2005:787) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet skall vara krypterad i enlighet med specifikation för allterminalen, såväl i Tullverkets gemensamma nät (Wide Area Network, "WAN") som i varje lokalt nätverk.

Beskrivning av krypteringsteknik och administration av krypto nycklar m.m. skall framgå av den behörighetshandbok som avses i 5 kap. 2 §.

¹⁵ Senaste lydelse TFS 2005:12.

¹⁶ Senaste lydelse TFS 2005:12.

¹⁷ Senaste lydelse TFS 2005:12.

Denna författning träder i kraft den 1 oktober 2006.

TULLVERKET

KARIN STARRIN

Per Kjellsson
(Rättssekretariatet)